»Kahhest Somema wabbadikkudest« (Pärnus, 1843), — eriti populaarseks saanud »Piibli luggud« (Tartus, 1842), mis ilmus rohkearvulistes trükkides. Lõuna-Eesti talurahva kr.-õigeusku siirdumise alul 1845. a. kirjutas M. selle vastu esimese lendlehe, mille ülesandeks oli kinnitada ev.-luteriusulisi nende senises usus. Seda lendlehte pealkirja all »Pea kinni, mis sul on, et ükski ei sa sinno kroni wötta« (Pärnus, 1846), trükitud 30 000 eksemplaris, ei levitatud rahvale hinnata ainult Saaremaal, vaidka Lõuna-Eesti mandriosas.

M. Lipp, Masingite suguvõsa (1907), lk. 124 jj. *H. Kr.*

MASING, Otto Wilhelm (Ottu Willem), esimene tähtsam eesti kirjamees ja keeleuurija, sünd. 28. X (IX?) 1763 Lohusuus Tartumaal rannakabeli köstri pojana. Et ta isa Kristian Masick, nagu seda nime siis kirjutati, oli eestlane, valitses perekonnas eesti keel, ehkki M.-i ema Anna Ludovica, sünd. Hiltebrandt (Hildebrand), oli rootsi päritolu. Lohusuu köstrimajas kasvas M. ja sai ainsa pojana haritud emalt esimese õpetuse. Poja kooliea kätte jõudes asus ema lastega Narva ja pani poja Torma praosti F. Asverus'e (vt.) nõuandel siia kooli. Juba Narvas õppides (1777—79) avaldas M. suuri vaimuandeid. Siit läks ta Saksamaale, Torgausse õppimist jätkama. Praost Asverus laenas talle reisuks raha ja soovitas teda sinna mõisnik v Paykull'i hoolealuseks. Viimane oli nõus M.-it ka rahaliselt tarvilikul määral toetama, kuid noorpõlve enesetunde ja uhkuse mõjul lükkas M. Paykull'i ettepaneku tagasi, lootes omal jõul läbi saada. Torgaust siirdus M. Halle ülikooli, kus õppis usuteadust aa. 1782 (83?)—86. Kehvades oludes omandas M energilise tööga mitmekülgse ja põhjaliku hariduse. Halles oli ta mõttevahetuses kuulsate saksa teadlastega ja aitas Fr. A. Wolf'i vanade kreeka klassikute väljaandmisel. Ülikooli lõpetamise järel asus M. Tallinnamaale v. Toll'i juurde koduõpetajaks. Hiljemini reisis ta kirjanik krahv P. Mannteuffel'iga (vt.) Läänе-Euroopas, peatudes pikemat aega Roomas. 1788. a. valiti M. Lüganuse kirikuõpetajaks, kus ta oli ametis kuni 1795. a.-ni, mil ta kutsuti Viru-Nigula koguduse õpetajaks. Siin oli M. ligi 20 a. oma paremast meheeast, pidades seda aega oma elus kõige õnnelikumaks, kuigi mainitud ajajärgul M.-it tabasid ka mitmed isiklikud õnnetused. Viru-Nigulast kutsuti M. a. 1815 Äksi kirikuõpetajaks, kuhu ta jäi surmani. Ta valiti a 1818 Liivimaa Ülemkonsistooriumi liikmeks ja 1821 Tartumaa praostiks. Ka pakuti temale 1819. a. Tallinnamaa superintendendi ametit, millest ta aga loobus, lootes Äksis enam rahva kasuks töötada võida. Äksis surigi M. 3. III 1832; ta on maetud Tartu Jaani kog. surnuaiale Ehlertz'i kabeli. — Eesti kultuuriloos on M. endale rajanud jäädava koha. Kirikuõpetajana püüdis ta püsiva hoolega oma koguduse elu parandada. Et usuline vaimuvara ka kaugemale ulatuks, seks asus ta ka sulega tööle. M.-i vaimuliku sisuga tähtsamaist töist võiks siin mainida: 1) »Wanna-seädusse-aja sündinud asjad...« (Tartus, 1819, 92 lk.); 2) »Wiiskümmend kaks luggemist, Uest Testamendist wäljawallitsetud...« (Pärnus, 1824, 238 lk.); 3) »Täieline Ristiusso õppetus... targema rahwa ja koolmeistrite kassuks...« (Pärnus, 1825, 160 lk.). Neis teostes püüdis M. Liivi kindralsuperintendendi K. G. Sonntag'i (vt.) mõtteid, mis ta omaks võtnud, eesti rahvale tutvustada, esinedes siin oma aja lapsena, ratsionalistina, selgitades pühakirja ja katsudes rahvale arusaadavalt esitada usutõdesid. — Et aga kogu eesti rahvas vajas ilmlikku vaimuvara, siis soetas M. sedagi. Leides, et senine saksa kirjameeste pakutud kirjavara oma vigase keele ja lapsiku sisuga ei rahulda ega huvita rahvast, püüdis M. ise rahvale muretseda keeleliselt paremat ja sisuliselt huvitavamat, ta silmaringi laiendavat kirjandust ja ühtlasi täiendada puudulikku koolikirjandust. Nii ilmus juba 1795 tema sulest: »ABD ehk Luggemisse-Ramat Lastele...« (Tartus, 34 lk.+tab.). M.-i esimene tähtsam ja suurem töö selt alalt on aga a. 1818 ilmunud: »Pühhapäwa Wahheluggemissed...« (Tartus, 168 lk.), milles ta rahvale pakub lõbusat ja huvitavat lugemismaterjali lihtsal ja arusaadaval keelel ja mis levis seetõttu laialdaselt. Raamatu sisuks on õpetlikud lookesed võõraist maist, nagu Kamčatkast, Lapimaalt, Aafrikast ja Ida-Indiast. Oma paremaks tööks eesti keeles pidas M. oma »Lihwlandi-ma Tallorahwa Seädus'e« (204 lk.) tõlget, mis ilmus Tartus a. 1820. Selle tööga lõi ta tähtsamad õigusteaduslikud oskussõnad, mis on püsinud tänapäevani. Siin näitas M., et senini vaeseks peetud eesti keeles on võimalik väljendada raskemaidki mõtteid. Hiljemini (1821) ilmusid Tartus M.-i »Luggemisse lehhed«, 38 tükki, ja »Õppetus, kuida neid sinnatsid luggemisse lehti kassuga prukida«, milledes autor näitas, kuidas tarvitada tema uut kirjaviisi. M. otsustas eesti rahvale ka ajalehte välja anda. Kuid siin tuli tal võidelda mitmesuguste raskustega. Takistusi sünnitasid valitsusvõimud, trükikojad, postitalitused, paberivabrikandid. Ka kaastööliste puudus andis ennast teravalt tunda. Hoolimata kõigist raskusist hakkas a. 1821 ilmuma »Marahwa Näddala-Leht« M.-i toimetusel ja väljaandel. Lehest on ilmunud 1821. (Tartus), 1822. (Pärnus), 1823. (Tartus) ja 1825. (Pärnus) aastakäik. 1824. a.